שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא ח.

דחזיא לבני מלכים. לבנים קטנים: **ואם תומרם.** מתני׳ דקתני שנים שהגביהו מציאה קנאוה ויחלוקו וכשמגביה מגביה לדעת שיקנה בה חבירו תליה ש״מ המגביה מציאה כו׳. ולקמיה פריך דיוקא דרמי בר ממא מהיכא מאיתו בבא ממשנתנו הוא למד כן: **ולא יקנה לא זה ולא זה.** וכל הרוצה יתופנה מידם:

לעולם אימא לך לא קנה חבירו. היכא דמגביה לא נתכוין לקנות בה כלום. וטעמא אמר לקמן (דף י.) דהוי תופס לבעל חוב במקום כו׳: **ודכא.** דקתני במתני׳ שנים שהגביהו מציאה קנו מגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה: **תדע.** דאמרי׳ אמר לא קנה חבירו היכא דהגביה כולה לדעת חבירו הכא דהגביה לעצמו ולחבירו קני משום מגו: **תמור.** המשנה פטור מלשלם כפל דקי״ל אין שליח לדבר עבירה להתחייב שולחו אלא שליח דבכרי הרב ובכרי המלמיד דבכרי מי שומעין [1]: **ואילו שותפין שגנבו.** והאחד הוציאה מרשות בעלים לדעתו ולדעת חבירו אמרינן בבבא קמא (דף פח.): **דמחייבין: השתא דאמרת מגו.** דזכי לנפשיה כו׳ תרש ופקח שהגביהו מציאה קנאוה אע״פ שהגבהה של חרש אינה הגבהה לקנות אלא מפני דרכי שלום כדתנן (גיטין דף נט.): חרש שוטה וקטן יש בהן גזל מפני דרכי שלום אפילו הכי אמר מגו דזכי לנפשיה כו׳: **כשלמא חרש קני דקא מגבה ליה כן דעתם.** לראשה השני לגורך שניהם ולאשו של לד חרש לגבי חרש מיהא הוא הגבהה כדתקון ליה מפני דרכי שלום אלא פקח במאי קני אלא אימא חרש קנה פקח לא קנה ומאי מגו מגו דשני חרשין בעלמא קנו האי נמי קני [2]: **האי מאי אם תמצא לומר המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו הני מילי היכא דקא מגבה ליה אדעתא דחבריה האי אדעתא דידיה קא מגבה ליה איהו לא קני לאחריני מקני אלא אימא [3]מתוך שלא קנה פקח לא קנה חרש**

דחזיא לקטנים ופריך דטלית מוחזקת לא עבדי לקטנים ול״ג דחזיא לגדולים דל״כ מאי פריך מטלית מוחזקת:

ושותפין שנגבו. פי׳ בקונטרס שהוציא לדעתו ולדעת חבירו כדאיתא בב״ק (דף עח.): ואין נראה דהתם בטביחה אחירי וטביחה אפי׳ אמר לא ובטח לי מיהא דדרשינן (שם דף עח.) תחת לרבות השלים אלא שותפין שגנבו שהגביהו שניהם:

ומאי מגו מגו דשני חרשין. תימה מגלן דלמא תרי מגו לא אמרי׳ דב׳ חרשין דקנו היינו מטעם מגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה:

אלא מסיפא זה אומר כולה שלי וזה אומר חציה שלי. אית דל״ג הכא הא מו למה לי דממשנה גופה קא דייק דקאמר תליה שלי והיינו שהגביה עם חבירו ולפי דבריו לא יטול כלום אלא ודאי מגביה מציאה לחבירו זכה ופריך ממאי דבמציאה דלמא במקח וממכר והוא הדין דהוה מלי למדחי דהא דאמר תליה שלי כגון דאמר תפסתיה תליה בידי או הגבהתיה כולה לקנות תליה אבל עדיין היה מדקדק מימורא דמתני׳ לכך דמי ליה דאפי׳ מימורא אינו יכול לדקדק ולספרים דגרסי הא מו למה לי ״ל דמשום דמגופא דמתני׳ לא מצי למידק כדפרישית אך קשה אמאי קאמר דלמא במקח וממכר אפילו מיירי במציאה מצי לדחויי כדדמי וי״ל כדוחק ממאי דבמציאה דלהכי לא מוקמת במקח וממכר משום דלא משכחת חידוש אלא במגביה מציאה לחבירו כי נמי מיירי במקח וממכר יש חידוש דלא יימא משיב אבידה הוא וה״ה אם מיירי במציאה לא יוכל להוכיח כלום:

מתניתין

דחזיא לבני מלכים. אם היתה טלית מוחזבת חולקין ה״נ דפלגי לה הא אפסדוה הא לא קשיא דחזיא לבני מלכים והא דתנן [4]היו שנים רוכבין על גבי בהמה וכו׳ הכי נמי דפלגי לה הא אפסדוה בשלמא טהורה חזיא לבשר אלא טמאה הא אפסדוה [5]אלא לדמי הכא נמי לדמי אמר רמי בר חמא זאת אומרת [6]המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו דאי סלקא דעתך לא קנה חבירו תיעשה זו כמי שמונחת על גבי קרקע וזו כמי שמונחת על גבי קרקע ולא יקנה לא זה ולא זה אלא לאו ש״מ המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו [7]אמר רבא לעולם אימא לך המגביה מציאה לחבירו לא קנה חבירו והכא היינו טעמא [8]מגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה תדע שאילו אמר לשלוחו צא וגנוב לי וגנב פטור [9]ושותפין שגנבו חייבין מאי טעמא לאו משום דאמרינן מגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה ש״מ אמר רבא השתא דאמרת [10] אמרינן מגו חרש ופקח שהגביהו מציאה מתוך שקנה חרש קנה פקח בשלמא חרש קנה דקא מגבה ליה בן דעת אלא פקח במאי קנה אלא אימא חרש קנה פקח לא קנה ומאי מגו מגו דשני חרשין בעלמא קנו האי נמי קני [11]האי מאי אם תמצא לומר המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו הני מילי היכא דקא מגבה ליה אדעתא דחבריה האי אדעתא דידיה קא מגבה ליה איהו לא קני לאחריני מקני אלא אימא [12]מתוך שלא קנה פקח לא קנה חרש וכי תימא מאי שנא משני חרשין דעלמא התם [13]תקינו להו רבנן דלא [14]אתי לאנצוויי הכא מימר אמר פקח לא קני אנא אקני אמר ליה רב אחא בריה דרב אדא לרב אשי דיוקיה דרמי בר חמא מהיכא אי נימא מרישא שנים אוחזין בטלית התם האי קאמר כולה שלי ואנא אגבהתה כולה והאי אמר כולה שלי ואנא אגבהתה כולה אלא מהא דקתני זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי הא תו למה לי אלא ממשנה יתירה שמע מינה המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו והא אוקימנא [15]רישא במציאה וסיפא במקח וממכר אלא מסיפא זה אומר כולה שלי וזה אומר חציה שלי הא תו למה לי אלא ממשנה יתירה שמע מינה המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו וממאי דבמציאה דלמא במקח וממכר וכי תימא אי במקח וממכר מאי למימרא איצטריך סלקא דעתך אמינא האי דקאמר חציה שלי להוי כמשיב אבידה וליפטר קמשמע לן דהאי [16]איערומי קא מערים סבר אי אמינא כולה שלי בעינא אשתבועי אימא הכי דאהוי כמשיב אבידה ואיפטר אלא מהא היו שנים רוכבין על גבי בהמה הא תו למה לי אלא ממשנה יתירה שמע מינה המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו ודלמא הא קמשמע לן דרוכב נמי קני אלא מסיפא בזמן שהן מודין או שיש להן עדים חולקין בלא שבועה במאי אי במקח וממכר צריכא למימר אלא לאו במציאה ושמע מינה המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו ורבא אמר לך מגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה: היו שנים רוכבין: אמר רב יוסף אמר לי רב יהודה

שמעית

מסורת הש״ס

1) [לעיל ז.], 2) [לעיל כ.], 3) [לקמן ט.], 4) [לקמן ט.], 5) [שבת נג: ע״ש כ״ק עה:], 6) [לקמן ט.], 7) [ל״ל לעיל], 8) [לעיל כ.], 9) [לעיל ל.], 10) [קידושין מב:],

הגהות הב״ח

(1) גמ׳ השתא דאמרי דאמרי׳ מגו:

גליון הש״ס

גמ׳ אמר רבא לעולם. עיין לקמן דף י ע״א תוס׳ ד״ה אתיכיה ובנדרים דף ל״ד ע״ב בר״ן ד״ה אמר רבא:

מוסף רש״י

אם היתה טלית מוחזבת חולקין. כלומר אפילו היא מוחזבת חולקים (לעיל ז.), במקח וממכר. קמיפיה מיד פלוני (לעיל ב.).

עין משפט נר מצוה

נג א מיי׳ פ״ט מהלכות טוען ונטען הל׳ י סמג עשין לה טוש״ע מ״מ סי׳ קלח סעיף ד:

נד ב מיי׳ פי״ז מהלכות מלוה הל׳ ג סמג עשין עד טוש״ע מ״מ סי׳ רסט סעיף ח:

נה ג מיי׳ פ״ב מהל׳ גניבה הל׳ יד סמג עשין עח טוש״מ סי׳ שנ:

נו ד ה מיי׳ פי״ז מהל׳ גזילה ואבידה הל׳ ד סמג עשין עד טוש״ע מ״מ סי׳ רסט סעיף ח:

רבינו חננאל

כיון שהעמיד רב פפא משנתנו דקתני יחלוקו בחפצי לה בברכשתא דקדק רמי בר חמא ואמר זאת אומרת המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו. רבא אמר לעולם לא קנה ומתני׳ הייני שתמא מגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה. תרע דאילו האומר לחבירו צא וגנוב לי פטור המשלח דקי״ל אין שליח לדבר עבירה ואילו שותפין שגנבו חייבין ושקלי׳ ושרי׳ בה ואסיקנא דוקא דרמי בר חמא מסיפא דמתני׳ בזמן שהן מודין או שיש להן עדים כי שניהם ביחד מצאוה ושניהן אגב אגבהוה בברכשתא חולקין בלא שבועה ש״מ המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו דהא תרוייהו מסייעי להדדי בעידנא דמגבהי לה. ורבא אמר לך שאני הכא מגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה. וקי״ל כרמי בר חמא והוא דאמר ליה זכי לי דהא ר׳ יוחנן קאי כוותיה ואמר המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו ואם יקשה לך הא דתנן היה רוכב על גבי בהמה וכו׳ התם באומר תנה לי ולא אמר זכה לי. היו שניהם רוכבין על גבי בהמה וכו׳.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com